

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGTELENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felölös szerkesztő:

MÓRIZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Ébredés.

Debrecen, szeptember 25.

Midőn a függetlenségi párt többséggé emelkedett, rohamos megnövekedésével együtt a nemzet lelkesedése, amely e pártot diadalra emelte, hirtelen aláhanyatlott. A függetlenségi párt régi varázsereje, melyet a magyar nép lélkére gyakorolt, elhomályosult.

Szerencse, hogy a függetlenségi eszméhez való ragaszkodás nem homályosult el, sőt mindig mélyebben hatja át a magyar társadalom összes rétegeit.

A párt tekintélyének esorbulása is éppen abban leli okát, hogy a párt nem tudott megfelelni azoknak a vágyaknak, melyeknek teljesítését várta tőle a nemzeti vérmes reménye.

A függetlenségi párt a tulságos mérséklet alapjára állott. S ez a tulságos mérséklet tehetetlenség,

meghunyázkodás és elvfeledás színeiben tünt fel.

Igy történt, hogy a függetlenségi párt, látszólag ellentétbe helyezkedett a függetlenségi eszmével.

A mérséklet politikájának ez végzetes hibája volt. De vajjon más téren van-e valami eredmény, amely e hibáért csak valamilyen kárpótlást is nyújthat?

Midőn a függetlenségi párt három és fél évvel ezelőtt, a 67-esekkel együtt kormányt vállalt és tényleg a 67-es alapon kormányozni kezdett, e nagy önmegtágadástól kettős eredményt vártak a vezérek. Először azt hitték, hogy az egész országot előkészítik a 48-as pártba tömörülésre és másodszor nyíltan és komolyan *hirdették* azt a reményüket, hogy a 48-as eszmék számára sikerülni fog megnyerni — a királyt! Milyen óriási csalódás!

Vajjon mit értek el? Az első irányban azt, hogy a 67-esek ki-

szakmányolták a függ. párt jóhiszeműségét. Gyalázatba keverték a pártot az ország előtt. Beugratták a kvóta-emelésbe. Megakarták vele szavaztatni a pluralitás alakjában a jogegyenlőtlenséget. — Végül pedig most Wekerle, Andrássy és a többi közös bankosok azt kívánták, hogy a lejtőre jutott párt elveit is nyíltan tagadja meg és élvadjon bele a 67-es kisebbségbe.

Hát a másik irányban, a királylyal szemben, mi lett az eredmény? Hogy sikerült a királyt a 48-as eszméknek megnyerni? Ugy, hogy midőn a pártprogram egyik legkisebb pontját, csak az önálló bank megvalósítását kíséri meg a nemzet, törvényben gyökerező legerősebb jogunkkal szemben is nyílt vétőt mond a király. S midőn Wekerle kétségbeesve rohan fel Bécsbe csak a *legkisebb látszat engedmény* után, a legridegebben rugják vissza onnan.

FEKETE nyakkendői a legszebbek.

Petőfi és Csokonai.*

Irta: Oláh Gábor.

(Magyar költők.)

Magyar költőtől alig tanult valamit ez a legnagyobb magyar. Gvadányi zamatos magyarsága sok kedves órát szerzett neki, de nem volt benne mit utánoznia. Gaal József az egyetlen, akinek új ösvényéből hatalmas országutat vágott; a magyar alföld alvó költészetét ennek a derék írónak a buzdítására keltette föl képzelete tündérhatalmával.

Költészetének legtavaszabb korában Vörösmarty és Csokonai szaván tanult szólani. Vörösmarty gyönyörű nyelv-zenéje hangolja a gyermek Petőfi dalait daktylusi, spondeusi lejtésre, hexameterben való görgésre; Vörösmarty képzeletének színes ragyogása felgyújtja ezt a csodálatos fantáziát és fiatalkori töredékverseiben erős színézzel árulja el mesterét.

A rózsza hajnal ébredése, bérekek kékellő

* Egyik fejezetének fontosabb részei a szerző mély tanulmányon alapuló művének, amelyet „Petőfi képzelete” címen éppen a napokban adott ki a Csokonai-kör.

homálya, arany esti csillag, nefejejtsz-szem, gyémánt viz-csepp, bibor bimbó, sárga leányhaj: Vörösmarty szótárából kerültek a tizenhat éves Petőfi verseibe. A töredék Dalma, amely úgy látszik, ósmagyar tárgyú költői elbeszélésnek volt szánva, nemcsak tárgyával, hanem nyelvvel, tobzódó jelzőivel, — klasszikus versalakjával is Vörösmarty hatását őrzi.

A Buesu-ban talán Eötvös József, több tiszta verselésű dalában pedig Bajza volt a kézenfogója.

De sokkal érdekesebb a Csokonaihoz való viszonya. Csokonai nem is annyira költészetével, mint költői életével tett döntő hatást ennek a nyugtalan léleknek egész pályanyitására.

Ők ketten az első magyar bohémek; barangoló életük szinte garaboncás diákokká avatja fel őket. Csokonait Kazinczy nevezte el bujdosó költőnek, Petőfi maga dalolja magát csavargó Bolond Istóknak.

Mindketten félbeszakadt diák-pályával sodródnak a világba; Csokonait kizárják a kollégiumból, Petőfi maga veti le lázadó lelkéről az iskola nehéz nyögét. A Dunántul fontos szerepet játszik mindkettőjük életé-

ben; Csokonai Komáromban hordja Cypria édes igáját, Petőfi Sopronban izzad a dicső borjubőr alatt. Vonzza és lelkesíti mindkettőjüket a színészet; Csokonaiiban volt színjátszó képesség, Petőfi meg egyenesen Thalia papja akart lenni.

Az irodalomba lépésük is hasonló: Csokonainak van egy Kazinczyja, aki világ elébe akarja vezetni; Petőfinek van egy Vörösmartyja, aki világ elébe is vezet. Szerelmük is mennyire hasonlóan indul! Büszke apák elutasító gögje, rangkülömbőség, Julia nevű két leány: egész párhuzamot jellemvonást ad szerelmi regényüknek.

Legszebb dalaikat mindketten egy-egy Julia nevű magyar leányhoz dalolják. Talán betegségükben is volt valami rokonság; Csokonai tüdővést örökölt, Petőfi vért köpött katonakorában s ez a „régibaja” később is vissza-visszatért.

Petőfi már 1842. őszén kizarándokol a Csokonai vasobeliskjéhez, mintha csak erőt akarna meríteni akkor nyíló költői pályájához. Később Pesten, az általános divattal dacolva, Csokonaias ruhát visel. Három költeményében emlékezik meg róla humorosan; az Uri levelekben komolyan. Költészetük sok-

Tisztelettel értesitem az előkelő hölgyközönséget, hogy a párisi elsőrangú cégektől beszerzett őszi és téli modellekkel, melyek salonomban rendelkezésére állanak, megérkeztem.

VANGER SÁNDOR

női divatsalon, Batthyányi utca 1

Nincs semmi engedmény! De mégis van egy. A bécsi udvar legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a magyar nemzet fizessen a rendes évi költségeken felül még 500 milliót — az osztrák hadsereg számára!

Ime a mérséklet politikája minden vonalon rettenetes kudarcot vallott.

Ezek után van-e még, a ki ezt a politikája merészeli hirdetni? A mérséklet politikát meghalt! Nincs többé ingadozás, alkudozás, meghunyászkodás!

Jogainkat követeljük! Az önálló bank felállítására mellől nem tágitunk! Hadd jöjjön a mérséklet politikája helyett a *küzdelem* politikája!

A függetlenségi párt felébredt.

Dr. Juhász Nagy Sándor.

A kormányválság.

Hatvanhetes riadó Bécsből.

Wekerle a királynál.

Amíg Magyarországon oly szélsőségek uralkodnak, mely rendszerint a nagy viharokat és istenítéletidőt szokta megelőzni, addig Bécsben három nagy orgánus, amely más-más hangadó szerepet játszik, — megfujja a hatvanhetes riadót.

A „Neue Freie Presse“, a „Neues Wiener Tagblatt“ és a „Reichpost“ más-más hangnemből, különbözőképpen, de végeredményében mégis egyformán a hatvanhetesek feltámadásától vár üdvöt.

A bécsi lapok, köztük a Presse, a Tagblatt és a Reichspost valóságos harcra riadót fujnak más-más kürtön, de úgy látszik, — egybehangzó információk alapján.

A Presse hangja valóságos inzultus

Kossuth Ferenc ellen. Azt írja az idézett újság, hogy egyedül elfogadható alapja a kibontakozásnak a Wekerle—Andrássy terv, amelyet meg kell valósítani a függetlenségi párttal szemben is. — Fegyverbe kell szölni a 67-eseket. Újabb választás visszahozná a 67-esek értékesebb elemeit is, — a bank és a katonai kérdésben nekik adott engedmények révén.

A Tagblatt azt írja, hogy a koalíció már vállalta az annexiós és a hadügyi költségeket. Ezeket most már nem tagadhatja meg.

A Reichspost szerint Wekerle a válságot megoldani képtelen. — A képviselőház esőbe jutott. Wekerlének távoznia kell, hogy erősebb ember foglalja el a helyét. Lukács akciója latius maradt s ha ő nem elég erős, lesz helyette más, nála erősebb. A legtermészetesebb Kristóffy meghívása volna, aki a választási reformot kezdeményezte. A megismételt választások véget vetnének a nehézményes politikálásnak.

Wekerle Bécsben.

Wekerle Sándor miniszterelnök, aki tegnap este Bécsbe érkezett, ma reggel Zichy Aladár gróf ő felsége személye körüli miniszter hosszabb látogatását fogadta. Délelőtt háromnegyed 10 órakor a miniszterelnök a Hofburgba ment, ahol 10 órakor külön kihallgatáson fogadta a király. A miniszterelnök ez alkalommal a kabinet formális lemondó kérvényét terjesztette a király elé. Wekerle Sándor miniszterelnök alkalmasint még a mai délután folyamán visszautazik Budapestre.

Wekerle a királynál.

Bécsből táviratozzák: Wekerle Sándor miniszterelnök másfél óráig tartó kihallgatáson volt a királynál. — A kihallgatás után báró Aehrenthal külügyminiszterhez ment, akivel hosszú ideig értekezett. Wekerle délután 2 óra 40 perckor visszautazik Budapestre.

Gróf Zichy Aladár a királynál.

Bécsből táviratozzák: Gróf Zichy Aladár, a király személye körüli minisztert, aki ma reggel Bécsbe érkezett, a király délután egy órakor különkihallgatáson fogadta. A kihallgatás a kormány lemondásával kapcsolatos kitüntetési ügyekre vonatkozott. A miniszter valószínűleg vasárnap délután utazik vissza Budapestre.

Politikai hírek.

Günther felmentése.

Bucsuzik az igazságügy miniszter.

A hivatalos lap mai száma a következő két királyi kéziratot közli:

Kedves Günther! Magyar miniszterelnök előterjesztésére Önt saját kérelmére, igazságügyminiszteri állásától, ezen minőségében teljesített hű és buzgó munkálatainak teljes elismerésé mellett, kegyelemben felmentem. Kelt Bécsben, 1909. évi szeptember 23-án, Ferencz József s. k. Wekerle Sándor s. k.

Kedves Wekerle! Előterjesztésére Önt magyar igazságügyminiszterium ideiglenes vetésével ezennel megbízom. Kelt Bécsben, 1909. évi szept. 23-án. Ferencz József s. k. Wekerle Sándor s. k.

Günther Antal ma délelőtt bucsuzott el az igazságügyminisztérium tisztviselői karától. Meskó államtitkár hosszabb beszédben tolmácsolta a tisztviselői kar érzelmeit, mire Günther hosszasan válaszolt.

Bolgár Ferenc Bécsben. Bécsből táviratozzák, hogy Bolgár Ferenc államtitkár tegnap este odaérkezett. Illetékes helyen azt közlik, hogy a honvédelmi államtitkár bécsi időzése és tanácskozásai kizárólag reszortügyekre vonatkoznak.

Báró Bánffy mentelmi ügye. A képviselőház mentelmi bizottságának e hó 28-án délután 4 órakor tartandó ülésére első tár-

szerősége épügy kalandozó életükből fakad, mint eleven természetérzésük. Lirai költők a szó igazi értelmében, bennök minden hatás dallá válik. Csokonai ugyan mesterkedőbb; inkább emlékében, mint viharzásaiban énekei lelke forrongásait, gazdag reflexív ereje innen érthető; szeret visszatekinteni és eltűnődni az átélteken. Petőfi mindig a ma sodrában áll, visszafelé ritkán, legtöbbször előre néz. Csokonai több a külső dallamosság. Petőfi költeményeinek mintha belső zenéje volna. A darabos, a szavakból szinte követket faragó magyar nyelv döngését ők ketten hangolják lágyabb, kedvesebb zengésre; a kellemnek remek példái őri költészetük. Lirai költő létükre mindakettőjüknek volt egy epikai álmuk; Csokonainak Arpad, Petőfinak Lehel. A francia szellem fölforgató hatással zuhant mindakettőjük lelkére. Csokonai napja Rousseau, mindig ő reá néz. Petőfi legkedvesebb költője Beranger, az ő koszorújára vágyik. Csokonai szabad gondolkozást, világpolgárságot, Petőfi demokrata eszméket és világszabadságért rajongást tanul a franciától. Mindakettő gyökerestől magyarok és mégis egyetemesen emberiek. Egész lelkükkel a magyar földhöz tartozásu-

kat semmi sem bizonyítja jobban, mint elmaradottságunk fájása. Van erejük a retentő magyar hagyománnyal szembe szállani. Csokonai Tempefői-ben azt panasolja, amit később Petőfi a magyar nemesben.

Csokonai idegen mithológiával nehezített költészetéből már jólesően mosolyog ránk a color patrius, a hazai szín. A tihanyi viszhangnak panasolja fájdalmát, a Balaton jajdul rá jajjaira, a kisasszondi szöke bükkfák és csonka gyertyánok alatt ringatja lelkét az áldott magánosság; a rengeteg Somogyságba buvik el haldoklani; majd átkél a Dunának szökén zajgó hajjain, átvág Keckemét szelles pusztáján és örömmel köszönti Debrecen kedves füstjét. Hát Petőfi? Atöleli lelkével az egész Magyarországot. A havas Tátrától le a vén Retyezátig, a pozsonyi parttól el a mármarosai bérékig, az északi felföld fenyeveivel, patakjaival, várromjaival, a déli-bábos Kis-Kunság, a roppant Hortobágy, a méltóságosan hömpölygő Duna, a kanyargó magyar Tisza: ott él, ott hullámzik, ott ragyog az ő esodálatosan eleven képeiben.

Hozzá vagyunk növe ehhez a földhöz, hiszen mindakettő a föld népéből szakadtak ki.

Az érzés, képzelet és kifejezés szentháromságából alakult ki a költő egyénisége. Petőfi az emberi érzéseknek hasonlíthatatlanul gazdagabb világát hagyta ránk, mint Csokonai. A lélek minden megindulására van legalább egy költeménye. Képzeletének örök üdössége mellett ez a páratlan gazdagsága az, ami magyart, idegent egy csapásra meghódít; annyira nagy egyéniség, hogy benne mintegy befoglaltatik az emberiség. Csokonai érzésvilága nem szegény, de hegedűjéről sok hur hiányzik; csak hazafias lobogások, töprengések, családi és fiui szeretet, hitvesi szerelem, világszabadság éneklése tekintetében hol áll fölötté Petőfi! Csokonai őszintesége néha meghal a művészkedés miatt, szeret játszani az érzéseivel; neki az élete csak eszköz arra, hogy költészetének jó tartalmat adjon. Petőfi olyan őszinte, mint a gyermek; komolyan vette az életet, komolyan a költészetet nála különben is olyan egy ez a költő, mint senki másnál. A kifejezés művésze; Petőfi nem sokat mesterkedik, sokszor pongyola nyelve olyan közel áll az élő beszédhez, hogy vele egy. De a képzeletük munkájában van valami rokonság. A természet halott erőinek, szépségeinek föltá-

CUKORKÁK, az Első Debreczeni Gözcukorka-gyár R.-T.
Csokoládé-dessertek legolcsóbban szerezhetők be
városi raktárában, FÖTÉR, TISZA-PALOTA.

Iskola táskák legolcsóbban kaphatók a
Fővárosi Bazárban.
Debreczen, Simonffy-utca 1.

gyul kitűzött „báró Bánffy Dezső és társainak mentelmi ügye“, mint a Magy. Tud. jele. it, közbejött akadályok miatt ebben az ülésben nem fog tárgyalatni.

EGYHAZ, ISKOLA.

Vasárnapiistentiszteletek. Ma, vasárnap a református templomban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak meg: a Nagytemplomban predikál Szele Miklós s. lelkész, a Kistemplomban Erdős Lajos püspök, a Kossuth-utcai templomban K. Tóth Kálmán, az ispotályi templomban Uray Sándor lelkész, a Homokkertben Erdőss Károly szénior, a Csapókerben Kovács János népiszkolai felügyelő, a szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár. Délélt 10 órakor a Kistemplomban Szele Gy. lelkész predikál. A róm. kath. templomban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak: Reggel 6 órakor esendes szent mise; 7 órakor esendes szent mise; 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a főgymn. ifjuság részére esendes szent misét mond; 9 órakor az ünnepi nagymiséét Gróh Ferenc prépost végzi segédlettel utána szent-beszéd, háromnegyed 11-kor a Svetitszárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dezső h. isk. igazgató mond; fél 12-kor esendes szent mise. Délután 3 órakor Ilyánia, utána rózsafüzér. — Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap d. e. 10 órakor az isteni tiszteletet Hudák János esperességi káplán végzi.

Vasutasok országos arvahaza.

A vasutasok nemes mozgalmáról.

Amerre száguld a vonat e szép haza határai között, úgy a végtelen rónaságon, mint a bércek ölen kanyargó pályákon egy gondolatban dobban meg a szív, mely tette sarkal, mely buzdít és munkára hív, létesítjük a vasutasok országos arvaházát. Hiszen az árva között is, — legárvaabbak a vasutas árva — mert a családfentartót, a kenyérkeresőt legtöbbször a balvégzet veszi el a

masztása, meglevenítése és összevegyítése az ember életével: mindkettőnek képzeletének termelő hatalmát hirdeti. A metaforák, a személyesítések szinte a bűvös ígét jelentik náluk: egy szavukra leszáll az ég, mosolyognak a csillagszemek, megindulnak az erdők és beszélnék a vizek: vagy hajnalba borul a leányok arca, szárnyuk nő a szerelmeknek és szállanak a felhők fölött. Csokonai képzeletében gyakoribb a szín, Petőfiében hatalmasabb a drámaiság, az élet. Csokonai tévesztett utakon vergődik sokszor a véghez, Petőfi egy villanásra öleli át a kezdetet a véggel; úgy tetszik, érzés, kép és forma nála egy pillanatban szünetlik. Csokonai kigondol, Petőfi kikiált valamit. Csokonaiiban van valami rokokó, valami idegen-szerű minden naiv kelleme és népies volta mellett is; ezt a disszonanciát dalai ritmusának legszebb zenéje sem nyomhatja el. Petőfi költészetének egész épületét a leggyönyörűbb és legtisztább magyar stílus jellemzi; minden szál virág, amely ennek az épületnek ablakából kimosolyog: magyar földön nyílt ki, de idegenben sem hervad el.

ma még örömmosolygva családjától bucsúvevő vasutas, holnap kihűlt, sokszor felismerhetetlen rones . .

Ezért árvaabbak a vasutas árva más árva nál s éppen ezért ha a vasutasok az árva érdekeiben a közönség érdeklődését, munkálkodását, fáradozását kéri akkor, amikor társadalmunk oly sok irányban van igénybe véve, szorgalmat kíván, hogy azok érdekeiben bontott zászlót, kiknek fentartói a személy- és vagyonbiztonságért minden pillanatban a sir szélén állnak.

Ez indította a vasutas szövetséget ama nemes és magas eszelekedet elhatározására, hogy sikra szálljon s ezt magáévá tette minden vasutas.

Igy most már nemcsak a vasutas-szövetség, hanem az összes vasutas — hiszen minden vasutas ügye — karöltve a célért lelkesülni tud hazai társadalmával együtt munkálkodni a szent ügy érdekében.

Ez okból alakult meg Debrecenben a vasutas árvaügyi bizottság s miután a vasuti kerületek beosztása szerint Nagyvárad Debrecenhez tartozik, a debreceni árvaügyi bizottság Fráter Tamás és Troján Ferenc bizottsági tagokat, mint kiküldötteket oly kérelemmel indította utnak Nagyváradra, hogy ottan a vasutas árva érdekeiben propagandát csináljanak.

Nem volt ez nehéz. Hiszen a nagyvárad állomás főnöke, Butyka Lajos főellenőr, ki a bizottságot vezette, jóformán nem is várva a bizottság odamenetelét, már is akcióba lépett s így könnyű feladat várt megoldásra.

A hármás bizottság első sorban a vármegye szeretett főispánjánál tisztelettel, felkérve őt a díszelnökség, nejét pedig a fővédnöknői tisztség elvállalására. Ugyancsak tisztelettel a küldöttség Radu Demeter gör. kath. püspöknél, Fetszer Antal felszentelt róm. kath. püspöknél és Bánóczy Kálmán dr. főispáni titkárnál, kik kivétel nélküli a felajánlott tisztelet nemesek elfogadták, hanem a legmesszebbmenő támogatásról biztosították a küldöttséget.

A küldöttség az összes előkelőségeknél tisztelegni óhajtott, de célját nem érthette el, mivel említettek részben közgyűlésen, vagy más helyeken voltak elfoglalva.

Bizony, csaknem egy hétig fáradoztak Debrecenben a vasutas küldöttségek, hogy méltóvá tehessek a nagy napot jelentőségéhez.

A legnagyobb szíveséggel fogadták mindenütt a küldöttséget, úgy az egyházfők, mint az összes hivatalok fejei.

A hölgyek pedig szíves örömmel ajánlkoztak a persellyel való gyűjtésre, valamint az urnákhoz is.

E hó 23-án a beosztásra nézve a „Vasutas Otthon“ helyiségében tartatott népes gyűlés, hol Janovits Miklós debreceni állomásfőnök helyettese, a kerület árvaügyi bizottsági elnöke vezette az ülést.

A díszes névsort a védnöknő, díszelnök és a közreműködésben résztvevő előkelőségekről lapunk közlebbi számában közöljük, úgy a nagy munkában résztvevő hölgyeink névsorát is.

A szervező-bizottság ma, vasárnap délután 4 órakor a „Vasutas Otthon“ helyiségében (Piac-utca 9.) tartja utolsó szervező-kedő nagygyűlést, 28-án pedig díszgyűlést tart, nem a „Vasutas Otthon“, hanem más nagy helyiségben.

A „Debrecen“ szerkesztősége és kiadóhivatala Degenfeld-ter 2. sz.

Irodalom, művészet.

Oláh Gábor új könyve. Az újabb költői nemzedéknek egyik legtehetségesebb tagja, Oláh Gábor, aki tehetségével és már eddig is nagy számmal megjelent irodalmi műveivel küzdötte fel magát arra a magaslatra, ahol most áll. Csak nem régebben jelentek meg gyors egymásutánban értékesebb-nél-értékesebb művei: Keletiek Nyugaton, Meztelen asszony, Élet lobogója alatt, Gondolatok felhőfutása s már is újabb művel gazdagítja a magyar irodalmat. Csak a napokban hagyta el a nyomdát „Petőfi képelete“ című műve, mely a Csokonai-kör kiadásában jelent meg. A kiváló munka iránt, amely az író új oldaláról mutatja be a budapesti irodalmi körökben is nagy érdeklődés mutatkozik. A könyv az ország egyik legelőkelőbb cége a Franklin Társulatnál jelent meg. A díszes kiállítású könyv kapható a Csokonai-kör titkárnál Kardos Albertnél és minden könyvkereskedésben; ára 4 korona.

Ingyen kapja lapunk minden előfizetője a „Debreceni Képes Kalendárium“ Debrecen és Hajdu megye leggondosabb cimetarát tartalmazó, díszesen bekötött képes nagy naptárt. o

Kubelik János angol bíróság előtt.

Szerződésszegésért elítélték.

Debrecen világhírű polgáráról, Kubelik János hegedűművészről vajmi ritkán hallunk hírt. — Amióta családja elkerült Debrecenből, csak elvétve esik szó róla az ujságokban. A nagy művész, mint most értesülünk, Angolországban van. Európai körutját végzi s a nagyobb városokban most is azokat a szenzációs sikereket aratja hangversenyével, mint azelőtt.

Felesége, Széll Marianne is vele van, aki boldog részese híres férje dicsőségének.

Most egy kis malőr esett meg a kiváló művészzel. Egy londoni lap írja, hogy a bíró előtt kellett megjelennie Kubelik Jánosnak.

Impresszáriójával volt Kubeliknek némi differenciája s a jeles üzletember kapta magát s beperelte a bíróságnál. Mikor kihallgatta a bíró, Kubelik büszkén adta elő nacionálját. Arra a kérdésre, hova való, így felelt:

— Magyar vagyok. Debrecen polgára.

Az impresszárió 3000 font sterlinget követelt Kubeliken szerződésszegés címen.

A bíró, aki lefolytatta a tárgyalást, elítélte Kubeliket 1500 font megfizetésére.

Kubelik nem sokat gondolkozott, letette a megítélt összeget a bíró asztalára s az ügyvédjével távozott a bíróságtól.

Este hangversenyt adott, amelyen busán visszakerült a pénzbirosága.

RÓTH BANKHÁZ

BUDAPEST.

Bank-központunk:

VI., Váci-körút 45. Bankpalota.

Telefon: 92-25 (Interurban).

Díjtalanul nyújtunk barkinek szakaszerű felvilágosítást. Válaszbé veg mindenkor mellékiendő.

FOLYÓSITUNK:

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és bérházakra 10-75 éves törlesztésre 3⁰/₀-3¹/₂⁰/₀-4⁰/₀-4¹/₂⁰/₀-os kamatra készpénzben. Jelzálog kölcsönöket II-od és III-ad helyi betáblázásra 5-15 évre 5⁰/₀-al, esetleg 5¹/₂⁰/₀-al. Személy- és tarcsaváltóhitelt iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyénnek 2¹/₂-10 évi időtartamra. Tisztviselői kölcsönöket állam. törvényhatósági, községi tisztviselőknél és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre kezessé és életbiztosítás nélkül. Ugyanezek nyugdíjaira is.

Értékpapírokra, vidéki pénzintézetek és vállalatok részvényeire értékük 95⁰/₀-áig kölcsönt nyújtunk az Osztrák-Magyar Bank kamatába mellett Tőzsdemegbizásokat a budapesti és külföldi tőzsdékben lelkismeretesen és pontosan teljesítünk mindenkor eredménnyel; az árfolyamokat naponta díjtalanul közöljük.

Konvertálunk bármely bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon veszünk és eladunk. Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyet a legnagyobb pénzeszporteknél levő összeköttetésünkkel legelőnyösebben bonyolítjuk le. Bankházunk képviselőit megbízható egyéneket felveszünk.

Hajduvármegye ügyei.

Az új székház ügye — A tisztai hajózás. — Alügyeszi állás szervezése. — Agyampénztár dolgai.

Az állandó választmány ülése.

Hajduvármegye hétfői közgyűlése napirendjének előkészítése ügyében ma délelőtt ismét ülést tartott az állandó választmány. Ez ülésen a megye legfontosabb ügyeivel foglalkoztak. Tárgyalta a választmány a székház kérdését és a tisztai hajóztatás ügyét. Ez utóbbi elősegítésére javasolja a választmány, hogy a megalakítandó törvényhatósági hajózási társaságba részvényjegyzéssel lépjen be a vármegye.

A székház kérdésében kéri Debrecen városát, hogy tekintszen el a korlátozási jog telekkönyvi feljegyzésétől.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Az ülésen Weszprémy Zoltán főispán elnökölt. Jelen voltak: Kovács Gyula alispán, Czegléd Mihály dr. t. főügyész Pénzes Sándor, Latinovits Mihály, Pákozdy Sándor, dr. Nabráczky Béla, Ercsey G. úr.

Az állandó választmány a még előkészítve nem levő közgyűlési ügyeket tárgyalta.

A belügyminiszter a vármegye azon határozatát, melylyel a cselédközpontban való bíráskodást a községi eljárásokra ruházza, nem hagyta jóvá, hanem a fősolgabírák hatáskörébe utalja. A választmány javasolja, hogy a fősolgabírák erről értesítsenek.

Hajduvármegye 1910. évi költségvetését ajánlja a választmány elfogadásra. Tekintettel arra, hogy Czegléd Mihály t. főügyész esztendő óta egyedül intézi a vármegye jogügyeit, a nap-nap ut n szaporodó munka megkívánja egy alügyeszi állás szervezését. A választmány javasolja, hogy ez az állás szervezetésük 2600 korona fizetéssel és 800 korona lakpénzzel. A költségvetés ellen a köz-hírrététel alkalmával nem adtak be kifogásokat s így felterjesztik jóváhagyás céljából a belügyminiszterhez.

A vármegye háza vízvezetékének szivattyuzására villamos motort akarnak berendezni. A motor felállítására javaslatot tesznek.

A mai ülésnek egyik legfontosabb tárgya volt a székház-kérdés ügyében Debrecen város és a vármegye között felmerült ügynek elintézése. Debrecen városa legutóbbi közgyűlésén választott Hajduvármegyének a korlátozási jog törlesztésére nézve. Kikötötte, hogy amennyiben a vármegye megszűnnék létezni, úgy a székház értékét tartozik készpénzben záros határidő alatt megfizetni. Ezt szerződésbe foglalják s a telekkönyvbe is feljegyzik.

Debrecen határozatára a vármegye állandó választmánya azt a javaslatot terjeszti a közgyűlés elé, hogy irjanak át a városhoz, hogy elégedjék meg a szerződésben biztosítandó jogokkal s a telekkönyvi feljegyzéstől tekintszen el.

Majd foglalkozott az állandó választmány a vármegyei gyámpénztár és az egyes alapok készpénz feleslegeinek a vármegyei bankokban való elhelyezésével. Betétei kapnak a szoboszlói, böszörményi, nánási, kabai, dorogi, b.-ujvárosi takarékpénztárak és a debreceni első takarékpénztár.

Ezután kisebb községi ügyekkel foglalkozott az állandó választmány, javaslatot téve a közgyűlésnek.

Lapunk új előfizetői is ingyen kapják a Debreceni Kepes Kalandáriomot o az 1910-ik évre. o

Valódi hollandi tulipán- és jácint-hagymák, ugyszintén szobai dísznövények nagy választékban kaphatók

MULATSÁG.

A vasutasok jótékonycélu estelye.

A vasutas árvaház javára.

Az országos mozgalom, amelyet a nagytársadalom a vasutas árvaház letesítése érdekében megindított — élénk visszhangra talált városunk értelmiségénél és a kerületi elnökség első felkeresésére gyönyörű garda csoportosult a humanizmus zászlója alá.

Ez a szép érdeklődés, ami hivatva leendő száz és száz irgalmat érdemlő árvának sorsa felett határozta — immár oly mérvet öltött, hogy az Othon tágas helyiségei szűkeknek bizonyultak az értekezlet megtagadására, miért is kívánatos lón a rendezőbizottságot csoportokra osztani.

Negyventagból álló hölgybizottság vállalkozott arra a szép szerepre, hogy a megnyilatkozott érdeklődést ébrentartják és a gyűjtés napjain átveszik a könyörület filléreit a nemeslelkű adakozóktól.

Külön, soktagu bizottság intézi az októberi (szombat) nagyszabású előadást, mely az időnynek első estélye leendő. — A gazdag műsort legközelebb fogjuk hozni.

És ami fő, ötven új szó érkezett arra, hogy az eladásra kivetkező táncmulatság minél sikerültebb legyen.

Dely Matyas levele.

Megírja végrendeletének történetét.

Egyik múlt számunkban hirt adtunk a Nagyhortobágyról szóló cikksorozatunkban, hogy a Hortobágyon egy ideális lelkű rajongója, Dely Mátyas volt állatorvos végrendeletében meghagyta, hogy „halála után, boncolják fel a holttestét és a szívet tegyék urnába, azután a Hortobágyon megjelölt helyen temessék el...”

Cikkünk kapcsán közleményünkben foglalt adatok téves felhasználásával a fővárosi lapok Dely Mátyas haláláról irtak, sőt el is parentáltak, holott pedig a tőzsgyökere magyar öreg ur él, sőt körülményekhez képest egész jól érzi magát tiszaföldvári kuriáján. Mindezeket pedig azért mondjuk el, mert ma érdekes levelet hozott szerkesztőségünkbe a posta. Dely Mátyas küldte. Felesleges a levél fölötté érdekes tartalmát kiemelnünk, felesleges az öreg ur leveléből kiáradó eredeti magyar gondolkodását méltatnunk, helyette itt adjuk teljes egészében, szóról-szóra a levelet:

Tisztelt Szerkesztő Ur!

A Budapesti Hírlap szeptember hó 17-én megjelent számában olvastam, de azt több lapok is, amint tudom, átvették Dely Mátyas szíve című közleményt és ha abban az én feledhetetlen hazám, Debrecen város és az én volt kanahánom, a hortobágyi pusztán nem volna érdekelve, hallgatásba tettem volna, de így néhány sorban kénytelen vagyok jelezni, hogy az én szívem ma is itt Polgáron a keblemben dobog, tehát Isten akarata folytán élek és amit tehetek, úgy az állattenyésztés, állatorvoslás, mint a községi képviselő testületének tagja a közügy körül és mint hitközségi főkurátor az egyház és iskola ügyei körül szívesen munkálkodom. — Igaz, hogy folyó év január hónapjában az utcán, a vásárba megvadt marha legázolt, azolta gyengélkedő, sőt többször fekvő beteg is voltam, de azért hála Istennek, dolgaimat végezhetem.

Ami pedig azt az én szívemre vonatkozó végrendeletemet illeti; erre kijelentem,

hogy az igaz; megígértem az én már azolta emunyt kedves komaimnak, jó barátaimnak, akiknek a hortobágyi pusztán élő jószágai körül hűséges gondviselője voltam; akkor mikor súlyos szembetegségem miatt ami most is megújult kénytelen voltam kedves lakhelyemet a hortobágyi pusztát otthagyni; arra a marasztásukra, hogy menjen kománk, szolgáljon a hogy tud es akkor a mikor lehet dolgozzon; úgy is ha meghal itt fogjuk rendelkezni és kősziremléket állítunk sirja felett, hogy hirdesse az utó kornak, hogy Debrecen város Polgárai halálában is meg tudják jutalmazni azon tisztviselőjüket aki sem éjjelt sem gonosz időt nem tekintve szívvel-lelkel terjeszteti iparkodott hivatalos kötelességet, sőt annál amivel tartozott százszor többet; igazan mondom erre könnyezve ígértem meg, hogy ha meghalok azt a szívet, amely ahhoz a pusztához van kötve, halálom után kivenni rendelem és elküldöm azoknak a kik engem igazan szerettek, hogy temessék el azon szep pusztán oda ahova ők akarják. Ezen ajánlatom teljesítésére az én kedves komáim és barátaim kezét adva tettem ígéretet.

Szomorodott szívvel kell azonban kijelentem, hogy amit akkor, mint a sok szerkeztető rázas miatt összetört testű ember nem hittem volna: azok az én rokonaim, jobaráim közül alig él már több három vagy négy öreg embernél, hogy én eddig élek; azoknak pedig öreg napjaikban v n elég terhek, bajok, így az én ígert végrendeletnek a debreceni jószágirtató gazdák közül alig akadna végrehajtója; bár örömmel tapasztalom, hogy azon boldogultaknak, akik szerettek, gyermekei azt a szeretetet örökölték; de az ígert temetésre nem kötelesek; de az a szív, amelyhez Debrecen város jószágirtató közönsége hozzá van forrva; szeretettel kéri az Istent, hogy az ő áldását terjessze rájuk és az a pusztán, amelyen én nagy küzdelemmel, fáradsággal életem, legyen ismét az a kanahán, amit a költő olyan szépen megénekelt.

Polgár, 1909. szeptember 22.

Dely Mátyas,

sz. kir. Debrecen város nyugalmazott állatorvosa.

U. i. Nem tudom, a szeretet-e vagy a véletlen, de azt tudom, hogy nem rosszakarat, már háromszor voltam mint halott elparentálva; 1900 évben Kolozsváron megjelent Vadvirágok című regényben; másodszer Fesztői Árpád ur által a Hazánk című hírlapba, harmadszor most; hogy ki által, nem tudom, hanem tisztelettel kijelentem, hogy a három közül ez a legutolsó volt a legremekebb, úgy, hogy ha csakugyan meghaltam volna is, lelkem odafent, ahonnan már fel-lebbezés nincs, halálával üzentem volna.

Köszönöm fiam, az Istenen éltesse!

Erőszakoskodo sztrajkolok.

Feljelentett sztrajkoló asztalos-segedek.

A hetek óta tartó asztalosstrájk már-már veszedelmes hullámokat vet fel. Bár a sztrajkoló asztalossegédek legnagyobb része elutazott, de mégis sok sztrajkoló van Debrecenben, kiket a hetek óta tartó munkátlanság és a vele járó küzködés, nyomoruság végleg elkészített és már a terrorizmustól, a dolgozó segédek terrorizmusától sem riadnak vissza.

Másfél héttel ezelőtt történt, hogy megkéselték egy asztalossegédet és emiatt és más kisebb erőszakoskodások miatt Végh Gyula főkapitány s sztrajktanyát feloszlatta. Ez azonban nem sokat változtatott a helyzeten, azóta ismét fordultak elő erőszakoskodások.

Paczelt Jánosnál

Piacz-utca 28-ik szám.

Kertészet:

Ferencz József-ut 6. szám.

Tegnap este Barta Pál, Erdős Lajos, Morvay Gyula asztalossegédek fordultak a rendőrséghez segítségért és védelmet kértek a sztrájkolók fenyegetései és támadásai ellen. A három asztalossegéd Vankó András Vigkedvü Mihály-utca 18. szám alatti műhelyében dolgoztak. Panaszuk szerint négy sztrájkoló állandóan nyomukban van, fenyegetik őket, hogy ha a munkát abba nem hagyják és nem sztrájkolnak, leütik őket. Tegnap este pedig lesbe állottak, azzal a szándékkal, hogy ha a munkából hazafelé térnek, megtámadják őket. Szerencsére a három asztalossegéd idejekorán észrevette a fenyegető veszedelmet és kerülő uton a rendőrség bűnügyi osztályára siettek és feljelentést tettek.

Pávay Gyula ügyeletes rendőrbiztos rendőrt adott melléjük és haza kísértette őket, az erőszakoskodó sztrájkolók ellen pedig megindította az eljárást. Szigorú büntetés várakozik rájuk.

UJDONSÁGOK.

Góthai tanácsnok a polgármesterhez.

Ismeretlenül is szereti Debrecent.

Halm Vilmos, Gótha város tanácsnoka nem mindennapi kéréssel járult Kovács József polgármesterhez. A krematórium híres városának szenátora szenvedélyes anizskártya gyűjtő lehet, mert látképes lapot kér Debrecenből. — Kollégiális szeretettel kérte erre Debrecen polgármesterét.

A góthai szenátor képe levelezőlapot küldött, amelyen a következő sorok állottak német nyelven:

Nagyon tisztelt polgármester ur!

Azon tiszteletteljes kéréssel fordulok Önhez, l'gyen szíves híres városukból, amelyről eddig sok szépet hallottam, egy látóképes levelezőlapot küldeni. Hálás hiva kollégiális tisztelettel

W. Halm,
góthai szenátor.

A polgármester készséggel eleget tett a góthai tanácsnok kérésének s Debrecen legszébb részéről felvett képes levelezőlapot elküldte a tanácsnoknak Góthába.

— A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A jog- és pénzügyi bizottság hétfőn ülést tart. A bizottság tárgyalni fogja a város 1910. évi költségvetését, a házipénztár, könyvnyomda, világitási vállalat költségvetését, a kereskedőtársulat kérését, melyet az általa fenntartott polgári fiú iskola rendkívüli segélye ügyében adott be. A köztisztviselési válságot házi kezeléséről szabályrendelet. — A rendőrség bűnügyi osztályának foglyai élelmezési ügyet. A kir. tanfelügyelő átiratát a kisegítő iskola elhelyezése ügyében. Ezenkívül más folyó ügyeket.

— **Reform a debreceni telefonközponton.** A helyközi és törvényhatósági beszélgetések nagy száma itt is, — mint az ország hasonló nagy városaiban, — szükségessé tette, hogy ezen beszélgetések felvétele, illetve előjegyzése céljából a központon egy bejelentő munkahely létesíttessék. Ezen bejelentő munkahely már a forgalomnak átadatott, minél fogva az interurbán és törvényhatósági forgalomba résztvevő előfizetők ezután előjegyzéseik bementathatása végett sziveskedjenek a központtól a bejelentőt kérni s annak előbb saját távbeszélő állomásuk számát, azután pedig azon

város vagy község nevét és annak előfizetőjének számát bemondani, mellyel beszélni óhajtanak, p. o. kérem 7—23-nak Kaba 6-ot. A bejelentő tévedések elkerülése végett az előjegyzést visszamondani köteleles.

— **Házasságkötések.** Az elmúlt héten a következő házasságokat kötötték a helybeli állami anyakönyvi hivatalban: Kecskés István Csuri Juliánnával, Papp József Pál Prokisch Máriával, Bozóky Lajos Biró Antóniával, Erdős Márton Lajos Máriával, Tolnai Lajos Kemény Ilonával, Rosch Sándor Péter Máriával, Szabó Sándor Balogh Veronikával, Brankó Antal Géder Juliánnával, Szabó Sándor Csáky Máriával, Csongrády Sándor Szemes Zsuzsánnával.

— **Dr. Kerekes Lipót ünneplése.** A vonatkísérők ünneplő csoportja jelent ma meg a debreceni pályaudvaron Stingli Kálmán állomásfőnök hivatalos helyiségében Vadász László és Fridrich Rudolf vezetésével, hogy dr. Kerekes Lipót máv. pályaorvost ünnepléshessék. A vonatkísérők segélyező egylete ugyanis dísztaggá választotta dr. Kerekes Lipótot s ez alkalommal a díszlevelet és az alapszabály diszpendányát és a segélyező egylet elnökségének meleghangú értesítését nyújtotta át a küldöttség Juhász Gábor főkalauz szép beszéde kíséretében. Dr. Kerekes Lipót meghatva köszönte meg a szeretet és ragaszkodásnak e fényes tanujelét és ígérte, hogy mint eddig tette, ezután is teljes odaadással fogja a hozzá tartozó vasutasok és azoknak családtagjai egészsége feletti örködést teljesíteni.

— Debreceni dalegylethangversenye.

Fényesen sikerült hangversenyt rendezett ma este a Debreceni dalegylet a „Royal” szálloda dísztermében Micsay Sándor dalegyleti karnagy vezetése mellett. Nagy tetszéssel fogadta az egybegyűlt, díszes közönség Magyar Imre és fia zenekarának nyitányát, melyet a dalegylet szép énekszámai követtek. A dalegylet különben öt számmal szerepelt a műsoron és a szép magyar dalok mind frenetikus hatást keltek a közönség körében. A hangverseny után táncra perdült a fiatalság és a dalegylet házi estélye a késő reggeli órákig tartott.

— **Varsányi Imre tanító haláláról** a presbyterium a következő gyászjelentést adta ki: A debreceni református egyház presbiteriuma mély részvétellel jelenti egyik jó tanítójának, Néhai Varsányi Imre urnak élete 30 ik, hű tanítósága 7-ik évében f. évi szeptember hó 24-én délelben történt elhunytat. A korán nyugalomra tért halott temetése folyó évi szeptember 26-án, délelött 10 órakor, a Csapó utca 48. számú gyászházban történik. Aldás emlékére!

— **Szeszmérgezés Hajduhadházon.** Jelentették már, hogy Hajduhadházon az ottani sertésvásártéren halva találták Csapó Gábor hadházi lakos gazdálkodót. A hullán szeszmérgezés nyomait észlelték s emiatt az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását. A boncolást dr. Kovács Péter vizsgálóbíró segéd jelenlétében Horváth Arthur törvényszéki orvos megejtette, de a boncolás semmi bizonyosat megállapítani nem tudott, de azért megerősítette azt a gyanút, hogy a gazdálkodó az ország különböző részeiben sűrűn előforduló szeszmérgezés következtében halt meg. A vizsgálóbíróság a hulla belső részeit felküldötte az országos vegyvizsgáló állomáshoz. A vegyvizsgáló állomás vezetőjének Felletár

Emilnek a véleménye lesz irányadó a vizsgálat további folyamára nézve.

— **A football sport fellendülése Debrecenben.** A Debreczeni Tornaegylet kebelében a football sport lelkes hívei ujonnan szervezték az egyesület csapatát. A csapat tagjai naponként szorgalmas traininget folytatnak. Valószínű, hogy már a közeljövőben egyik kiváló vidéki csapattal barátságos mérkőzést fog tartani. Addig is figyelmébe ajánljuk az érdeklődő közönségnek a ma délután 5 órakor kezdődő trainingmérkőzést, mely a D. T. E. első és második csapata közt fog lefolyni.

— **Uj jegyospárok.** Az elmúlt héten az állami anyakönyvi hivatalban a következő eljegyzéseket kötötték: Csizmadia István Simon Zsuzsánnával, Gál Elek Novoszák Alojziával, Szabó Lajos Szilágyi Erzsébettel, Bacsó János Bányai Zsófiával, Hirsch Ede Náti Hanival, Petrovics Lajos Moinár Sárival, Dobos Gyula Zarkai Margittal, Karácsony János Szarvas Teréziával, Péntes Imre Szabó Máriával, Konyári Mátyás G. Szabó Zsófiával, Bihari Mihály Kozma Juliánnával, Keser Ferenc Biri Zsuzsánnával, Végh József Lős Sárival, Haja János Veres Erzsébettel.

— **Öngyilkos elmebeteg.** Megrendítő esetet jelentettek ma Püspökladányból. Flórián József 54 éves püspökladányi gazdálkodón évekkel ezelőtt az elmebetegség tünetei kezdtek mutatkozni. Beszállították az elmebetegek házába, honnan azonban a napokban állítólag gyógyulni boesájtották haza. Flórián József csendesen viselkedett úgy, hogy, hozzátartozói azt hitték, hogy tényleg kigyógyult rettenetes betegségéből és nem vigyáztak rá. — A szerencsétlen ember ma reggel felakasztotta magát. Mire vézertes tetét észrevették, már halott volt. Valószínű, hogy visszatérő elmezavarában követte el tettét. A püspökladányi hatóság jelentette az esetet az ügyészségnek, mely a temetési engedélyt megadta.

— **Rekruta bál a Margitban.** A besorozott ujong ifjuság tegnap este tartotta tánemulatságát a Margit-fürdő dísztermében. Most bucsuztak el vig muzsikaszó mellett a rekruták a szabad élettől. Még egyszer szabadjára, kedvük szerint kimulatták magukat a legények. A Margit-fürdő dísztermében még egyszer, utoljára felhangzott a rekrutanóta, még egyszer, mert már nemsokára elérkezik október, mikor majd elviszik a legények elejét. A mulatság kivilágos-kiviratig vidám hangulatban folyt le.

— **Budapest világváros.** Fővárosunk már kezdi a nyugoti metropolisokat megközelíteni automobil forgalmával, de az automobilk iránt érdeklődő közönségnek még eddig nem volt alkalma a modern technika e legfényesebb alkotásait részletről-részletre közvetlenül tanulmányozni, kivéve időként a városligeti iparsarnokban rendezni szokott kiállításokon melyeken természetesen a kiállított tárgyakhoz nyulni tilos. Tehát nemcsak fővárosunkat viszi egy lépéssel előre, hanem a nagyközönség érdekeit is szolgálja a Westing house Magyar Autoforgalmi R. T. mely IV., Kigyó-tér I. (Király-palota) alatti pazar helyiségében állandó kiállítást tart fenn az aradi gyárban gyártott Westinghosse tura-kocsikból. E kiállításhól látható mire

Bartha Kálmán utóda

ajánlja ujonnan berendezett üzletet n' idivat és pipere ujdonságokban a Varoshaza alatt.

képes a mérnöki invencióval párosult precíz gyártás és a fenti részvénytársaság igazgatói és szakemberei cseppet sem fukarok szakszerű magyarázatokban, melyek után a laikus, érdeklődő egész más képet alkot magának az automobilokról, mint az azelőtt. A Westinghause Magyar Autoforgalmi R. T. egyttal megnyitotta IX., Páva-utca 10-12 alatt minden tekintetben modern gasage és javító műhelyét, melyben elv gyanánt a „fair“ eljárást tűzte ki maga elé.

— Debreceni emléktárgyak, alkalmi ajándékok, gyermekjátékok és utazási cikkek legnagyobb választékban Mente Henrik ujdonságok aruházában Kossuth-utca 4. szám.

— Egy szerb táboraok a cukorkagyár városi üzletében. Előkelő látogatója volt a héten az Első Debreceni Gőzcukorkagyár R. T. városi raktárának, egy szerb táboraok, aki Debrecenben utazott keresztül, utját megszakítva, városunkban töltött fél napot. Többek között betért a cukorka gyárnak a Tisza-palotában levő, most megnyitott üzletébe, hol miután a finom cukorkákat megizeltte, több mint 50 koronát ára megrendelést eszközölt. Az előkelő vendég megismerléte egyttal a cukorka gyárnak az üzletben elhelyezett állandó kiállítását, ahol is a gyár összes termékei, gyártmányai ki vannak állítva. Az előkelő idáig a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott az észlelték felett s elragadtatással szólott egy szép berendezésű üzlet, valamint az egyéb látottak felett.

— A zenekonzervatórium felügyelőnői állását Potomesik Ignác volt kereskedelmi akadémiái tanár özvegyével töltötte be P. Nagy Zoltán igazgató. A rendkívül népes intézetben a jelentkezés még folyton tart, úgy hogy október elején új osztályok felállítása válik szükségessé. Felvilágosításul az iskola helyiségében (Piac-utca 26. sz. emelet) d. e. 10-től 1 óráig, d. u. 5-6 ig szolgál az igazgató.

— Tolvaj szögéd. Lehoczky János és Sándor derecskei asztalos mesterek feljelentést tettek a rendőrségnél, hogy Molnár János nevű segédjük 20 korona értékű ajtó és ablak zárat lopott el tőlük. Molnár János pár nappal ezelőtt lépett ki a Lehoczky testvérek szolgálatából és gyalog indult utnak Hencidára. A csendőrségnek sikerült őt elfognia, azonban a lopott holmikat már nem találták meg nála, mert azokon utközben tuladott. Az eljárást az illetékes csendőrség folytatja.

— Az „Elite“, a legszebb divatlap őszi száma most jelent meg 700 köppel. Ára 2 korona. Antalfy Józsefnél.

— Debrecen, Piac-utca 63. szám alatt nagy választék színházi latesövegekben: Löbl Gyula és Tarsa ékszeresznél.

— Dr. Block István, „Korunk nemi élete“ című hírneves munka, vaskos kötetben füzve 14 koronáért kapható Csáthy Ferenc könyvkereskedésében. Egyháztér 2.

— Külső használatra. Testrészek fájdalmait, eszozos és köszvényes bajok és mindennemű gyuladások a „Moll-féle sóborszesz“-szel gyógyíttatnak biztos sikerrel. Egy üveg óra 2 korona. — Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész és kir. udv. szállító által Bécs I. Tu. htauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben natározottan Moll-féle készítmény körendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— Ellopott fehérneműek. — Zalai Márkné tanárné, Piac-utca 58. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes 20 korona értékű fehérneműjét a padlásról ellopta. A rendőrség a tolvajt nyomozza.

— Szakmányos vincellér keresztetik homoki szőlőbe Cim a kiadóba.

— A nap halottai. A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Elcs Honka ref. 5 hónapos, Balla Imre ref.

2 hónapos, Bihari Juliánna ref. 7 hónapos, Magyorósi Teréz r. kath. 6 hónapos, Erdei Sándor ref. 3 éves, M. Sós Andrásné ref. 56 éves, Buinbák Mária g. kath. 23 éves, Varsányi Imre ref. 30 éves, Nagy József. g. k. 58 éves.

— Lapunk minden előfizetője ingyen kapja az országos hírű, pontos címtárral ellátott Debreceni Képes Kalendariumot. Előfizetési díj egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona, félévre 6 korona.

— Portásflu fizetéssel felvétetik Letzter József fényképésznél.

— Antidol fejfájás és nátha ellen a legjobb gyógyszer. Kapható minden gyógyszertárban. Ára 60 fillér.

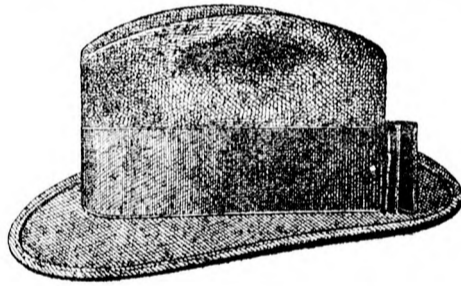
— Rácsos kapu, rácsos ablak gyönyörű magyar dal, zongorára most jelent meg ára 1 korona 20 fill. Csáthy Ferenc zeneműkereskedésében. Egyház-tér 2.

— Nem kell hirdetés, se reklám a Rózsa-féle női-leány felöltő és kalap aruhazának, mert ugys mindenki tudja, hogy ott a legnagyobb választékban minden szép, jó és olcsón szerezhető be, kizárólag csak Debrecen, Kistempalom-bazar.

— Könyvkötészeti munkákat Dávid házy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

— Tanuló fizetéssel felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

KALAP

különlegességek

4 koronától 10 koronáig
LENGYELNÉL

Piac-utca 43.

Három lelke volt.

Falusi életkép.

Mártonfalváról írják: özv. Ivászk De-meterné, javasasszony hírében áll Mártonfalván. A babonás nép minden szavát szentül hiszi. A héten egy parasztasszony Ivászkut, akinek elmondta, hogy gyermeke beteg, gyógyítsa meg. A javasasszony mendjárt el is indult az anyával és mikor meglátta a beteg gyermeket, réműlettel esapta össze kezét:

— Szent Isten! Ennek a gyermeknek három lelke van. No de majd segíték én a bajon. Mormogott valamit a beteg gyermek fülébe s távozott. Harmadnap Szajkó János a parasztasszony szomszédja észrevette, hogy Ivászkut három lyukat furt a kertjében levő fiatal gyümölcsfa törzsébe. — A három közül kettő el volt dugva, míg az egyik szabadon állott. Szajkó ezért kérdőre vonta az asszonyt és az okozott kárt követelte tőle,

Ivászkutné a pacienseknek anyjához utasította, mint akinek érdekében tette meg a kárt. A szegény anya pedig mit meg nem tesz, csak-hogy megmentse gyermeke életét, kifizette szó nélkül az okozott kárt. A babona azonban semmit sem használt, a gyermek már másnap meghalt. A szegény tudatlan paraszt-asszony most nemcsak a gyermekét siratja, hanem a kidobott pénzt is.

SZÍNHÁZ.

Megnyitó előadás.

Az Orle tiszteletére.

Megnyitó és diszelőadásul szeptember 29-én, Szerdán a „Tanitónó“ kerül színre. Az előadás iránt, amelyre a társulat rendkívüli gondnal készül, igen nagy érdeklődés mutatkozik. Az orsz. ref. lelkes egyesület kongresszusának rendezősége vendégei részére nagy előjegyzéseket jelentett be.

Az előadás ünnepi díszét nagyban emeli K. Tóth Kálmán gyönyörű költeménye a „Riadóra“, amelyet Gazdy Aranka fog elszavalni.

A társulat teljes személyzete hatásos előkép bemutatása után a Hymnuszt énekei el.

Jegyek előre válthatók vasárnaptól kezdve a színházi pénztárnál.

A „Tanitónó“ főpróbájára az igazgatóság meghívta a sajtó képviselőit.

A főpróba 28-án d. u. 6 órakor tartatik meg éppen olyan készültséggel, mint bármely más rendes előadás.

A debreceni színésziskola Solymossy mester nevével kapcsolatosan mindjobban hódít. A napokban a hírneves író, Bródy Sándor küldte ide Andor fiát Budapestről s most Istvánffy, a szenális festőművész Párisból írt levelében kérte fel Solymossyt, — hogy Miklós nevű fiát vegye fel a debreceni színésziskolába

Letartóztatott „halott“

Elfogott katonaszökevény.

A „Debrecen“ egyik régebbi számában megírta, hogy Páli János póttartalékos, aki a debreceni honvéd gyalogezrednél szolgált, mintegy két héttel ezelőtt, egy nappal a leszerelés előtt ezredétől megszökött.

Páli János, aki egyébként festősegéd, a szökés után Szabó Lajos mostoha apjának József királyi hereg-utca 43. szám alatti lakására ment, ahol a lakás ajtaját feltörte és a szobába hatolt.

A szökött katona itt mostoha apja 70 korona értékű ruháját vette magára s cserébe otthagya katonaruháját.

Eltávozása előtt a következő sorokat írta a falra:

— Halva vagyok. Isten velük.

A szökött katona halálában azonban kételkedett a rendőrség és nyomozni kezdett. A bü ügyi osztályon az ügyel Szöcs Lajos rendőrbiztos bizták meg. Szöcs biztosnak az erélyes nyomozás után tegnap sikerült kézrekeríteni a szökevényt.

A Petőfi-téren egyik pálikamérésben italozott a „halott“, amikor a rendőrbiztos felismerte, aki azonnal rendőrt hivatott és letartóztatta.

Páli János beismerte, hogy ő törte fel mostoha apja lakását és a ruhát ő öltötte magára.

Menyasszonyi ékszerek

==== pazar választékban, legolcsóbban

Löfkovits Arthur és Társa

==== cégnél, DEBRECZEN, Piac-utca 38

A vallomás folyamán kiderült, hogy Páli a katonasághoz való bevonulása előtt Szatmáron két kerékpárt lopott, amelyet értékesített és a pénzt elköltötte. Nem lehetetlen, hogy a Debreczenben az utóbbi időben előforduló kerékpártolvajlásokat is ő követte el.

A rendőrség Páli Jánost átadta a katonai hatóságnak, ahonnan az ügyészség fogházába fogják átkísérni.

TÁVIRATOK.

Wekerle nyilatkozata.

Formális lemondás még csak ezután jön.

Legujabb politikai hírek.

Budapest, szeptember 25.

A kabinet elhatározta ugyan lemondását, de a formális demisszió még nem történt meg. A tegnapi minisztertanácson, mely nem is volt formális és hivatalos, a lemondási kérvényt nem is irták alá s Wekerle a mai audiencián a lemondási kérvényt nem adta át, csupán a határozott lemondási szándékot jelentette be. Kihallgatása után Wekerle ezeket jelentette ki az újságíróknak:

— Még nem adtuk be lemondásunkat, de 28-iká előtt okvetten lemondunk. Én az audiencián előterjesztettem véleményemet. Véleményem szerint, ha ő felsége nem fogadná el az én programomat, a többség vezérét kell megbíznia a továbbiakkal.

A kabinet lemondási kérvényét Wekerle a kabinet iroda utján hétfőn terjeszti a király elé. — Kossuth Ferenc kihallgatása szeptember 28-át követő napokon lesz. Kossuth kihallgatásáról a magyar politikai körökben sokat várnak.

Justh Gyula a helyzetről.

Budapest, szeptember 25. Justh Gyula a képviselőház elnöke ma érdekes nyilatkozatot tett:

— Az idők és események eslekedetekre készítetnek. Akciónknak sikere lesz s a függetlenség felé vezető uton megindultunk. Egy csapásra megalkothatjuk a gazdasági függetlenség két hatalmas oszlopát, az önálló bankot és biztosíthatjuk az önálló vámterületet. Ami a legaktuálisabb dolgokat illeti a 28-iki gyűlésen mint mindig, a házszabályok az irányadók. Még nem tudom akar-e a miniszterelnök előterjesztést tenni, de a házszabályokat senki által megsértetni nem hagyom, legkevésbé magam által.

Cook bizonyítékai.

Páris, szeptember 25. A „New-York Herald” folytatja Cook jelentésének közlését északsarki utjáról és most hozza az első okmányt, mely Cook sikerét, vagy legalább is jóhiszeműségét bizonyítja. Egy fénykép ez, melyet Cook az északi sarkot környékező jégsvatagról felvett. — A képen látható az Egyesült Államok csillagos és sávós lobogója, melyet Cook amikor célhoz ért — az északi sarkon kitűzött. Egy óriási hóhalom látszik a képen, ebbe van beledugva a zászló,

mely mellett a két hű eszkimó áll, kik Cookot vakmerő útjára elkísérték. — Valamivel jobbra egy sziklaféle látható, előtte a jégbe vert bottal. Itt még valami látszik a képen, amit nem lehet egészen jól felismerni. Köröskörül az egyes jégmezők látszanak, melyeknek a széle a láthatáron összeolvad az égboltozattal.

Megujítják a hármasszövetséget.

Páris, szeptember 25. A római Vita és az itt megjelenő Eclair közlik a hármasszövetség küszöbén lévő megújításának a hírét, amiről legközelebb Tittoni olasz külügyminiszter és Bethmann Hollweg német birodalmi kancellár találkozása alkalomával fognak tárgyalni. Az Eclair ehhez a hirhez következőket teszi hozzá: Politikai körökben arra a meggyőződésre jutottak, hogy a legutóbbi balkáni események következtében a hármasszövetségi szerződésen bizonyos változtatásokat fognak eszközölni.

Az állami tisztviselők kongresszusa.

Kolozsvár, szept. 25. Az állami tisztviselők kongresszusára mintegy 1000 tisztviselő érkezett a városba. A kongresszust ma nyitotta meg Batthyány Tivadar gróf elnök. A gyűlés elején nagy viharok voltak, — de ezek csakhamar elsimultak és a tanácskozássok rendben folytak le.

Összehívták a bankbizottságot.

Budapest, szeptember 25. A bankbizottságot szeptember 27-én délelőtt 10 órára összehívta Batthyány Tivadar gróf elnök. A gyűlés elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

Péczeli Kossuth-szobor leleplezése.

Budapest, szeptember 25. A pestmegyei Péczel nagyközségben vasárnap leleplezik le Kossuth Lajos szobrát. A szoborleleplezésen Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter is részt vesz.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Birák gyűlése.

A birói és ügyészi egyesület közgyűlése.

Az országos birói és ügyészi egyesület debreceni osztálya ma tartotta tisztújító közgyűlését délelőtt 9 órai kezdettel a törvényszéki épület II. számú tanácstermében. A közgyűlésen, melyen a birói, az ügyészi, a jegyzői kar csaknem teljes számmal megjelent. Vidt László táblabíró, az osztály elmúlt évi elnöke elnökölt.

A közgyűlés legelőbb a tisztújítást ejtette meg a következőképen: Elnök lett Kulin Imre törvényszéki elnök, társelnök és titkár Gáthy Bálint kir. ügyész, pénztárnok dr. Kovács Péter vizsgálóbíró segéd, jegyző Rézler Ervin. Választottak még négy választmányi tagot, négy választmányi póttagot és és három számvizsgálót.

A közgyűlés napirendjén több egyesületi folyó ügy szerepelt még. Szóba került a Kolozsvárt tartandó állami tisztviselők kon-

gresszusának ügye is. A közgyűlés elhatározta, hogy a kongresszuson képviselteti magát. A kongresszusra Kulin Imrét és Gáthy Bálintot küldték ki.

Más érdekesebb tárgy a közgyűlésen nem volt.

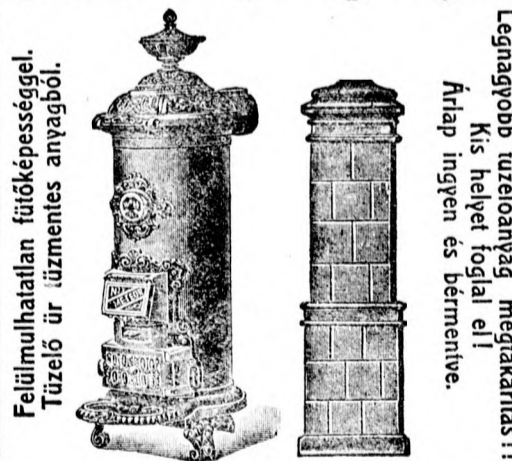
A
BORSOS-féle
HAJSZESZ a
legjobb hajnövesztő és haj-
ápoló szer. **Hatasa bámula-**
to. Megszünteti a hajhullást, a
hajvégek megtöredezését. **NŐT-**
TETI A HAJÁT és nem változ-
tatja annak színét. — Kapható:
Mihalovits Jenő
gyógyszertárában
DEBRECZEN.

A „DEBRECZEN”
szerkesztősége és kiadóhivatala
Degenfeld-tér 2. sz.

Porcellán kályhák

budweiszi és honi gyártmányban.

„METEOR” folyton égő kályhák

Felülmúlhatlan fűtőképeséggel.
Tüzelő ür. üzmentes anyagból.

Legnagyobb tüzelőanyag megtakarítás!!
Kis helyet foglal el!
Árlap ingyen és bérmentve.

BERAKOTT ÉS VASLEMEZ

TAKARÉKTÜZHELYEK.

TÓTH GYULA DEBRECZEN

vasnaggykereskedő.

városházépület, Piacz-u.

Világhírű „habig” kalapok Aszmann Ferencz
uridivat üzletében, városházzal szemben.

— Akar Ön eredményesen hirdetni?
— Kérje a 412. számú telefont!

Telefon 727. * Telefon 727.

Ne mulassza el a jó alkalmat
és keresse fel

MOLNÁR TESTVÉREK

electro-technikai üzletét (Egyház-
tér 3., Nagytemplommal szemben),
hol a legtökéletesebb

Eredeti „Agyal” védjegyű Gramofon
25 forintért kapható.

Varrógép, kerékpár raktár.

Villanycsengők bevezetése és évi jó-
karban tartása legjutányosabban.

* Pontos és figyelmes kiszolgálás. *

Helyi és megyei telefon 727.

Gyomorgörcs, kólika, ét-
vágytalanság és általa-
ban gyomorbetegsége-
kénél a legkitűnőbb háziszer a

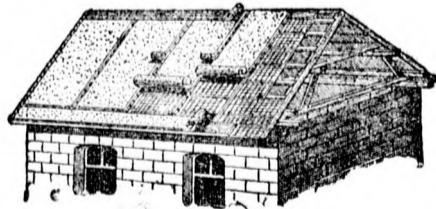
Hollandi GYOMORCSEPPEK.

1 üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában
DEBRECEN.

Biehn Asphalt fedőlemezei

Vaskályhák

Takarék tüzhelyek

Francia konyhák

Sesztina Lajos

vasraktárában

Debreczen, Piac-u. 23.

Tüzifa eladás.

A székelyhidi uradalomnál

1908—9 vágásu, elsőrendű cser hasáb
tüzifa waggonokint (100 q) apátkereszt-
uri állomásnál kocsiba rakva 115 (Egy-
száztizenöt) koronáért, — öt waggon
felüli rendelésnél waggonokint 110 ko-
ronáért eladó.

A vasuti fuvardíj kocsinként apátkereszturi
állomástól Bihardíószegig 18 korona 74 fillér,
Gyapolyig 21:74, Paptamásiig 23:74, Biharig
26:74, Nagyváradiig 30:74, Debreczenig 34:74,
Szoboszlóiig 39:74, Kabáig 45:74, Püspökladá-
nig 50:74, Karcagig 53:74, Kisújszállásig
58:74, Mezőkeresztesig 37:74, Berettyóújfaluiig
40:74, Báránig 47:74, Cséffáig 42:74, Nagy-
szalontáig 45:74, Sarkadig 50:74, Gyuláig
53:74, Békéscsabáig 58:74, Horgosig 85:74,
Szabadkáiig 90:74, Zomborig 102:74, Érselindig
17:74, Erőhályfalváig 22:74, Nyirábrányig
29:74, Vámospéresig 29:73, Hajdúhadházig
39:74, Ujfehértóiig 45:74, Császárszállásig 47:74,
Nyíregyházaig 47 korona 74 fillér.

A rendelések a székelyhidi urada-
lom számtartói hivatalához inté-
zendők és pedig az összeg előleges
megküldése mellett.

LOHR MÁRIA

ezelőtti KRONFUSZ

CSIPKE-, VEGYTISZTÍTÓ ÉS KELME
FESTŐ

BUDAPEST, VIII., BAROS-U. 85.

FIÓKOK:

IV., Eskü-ut 6. sz. V., Harmincad-u. 4.
(Klotild-palota.)

VI., Andrássy-ut 16. VIII., József-körut 2.

VI., Teréz-körut 39. IX., Káivín-tér 9.

V. déki megbizások gyorsan és gon-
dosan, teljesítetnek.

TÖRLEY PEZSGÓ

Legrégibb épü etüvegezési és képkeretezési vállalata

Blattner Gyula

Telefon 468. sz.

Főter 69., Megyeházzal szemben.

Alapított 1801.

Építkezések beálltával ajánlja magát új és ó épületek, kirakatok
beüvegezésére, melyekhez állandóan nagy raktárt tartok minden-
nemü üvegtáblákból.

Gyors és pontos kiszolgálás,
jutányos árak. Költségvetések
kivánatra díjtalanul. Állandó
nagy raktár mindennemü kész
ablakokban, ugyszintén képkeretekben, stb.

forduljon minden érdeklődő, ki
sulyt fektet elsőrendü, fajtisza
anyagra

Gyümölcsfacsemeték

Sétányfák, Diszcsérjék, Tülevellek, Kerítésnövények
Bogyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok. (I. sima
áru)

európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
(Oktató díszárnyékok kivánatra inovan.)

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Telefon 701.

Mindennemű felsőruhák festését, tisztítását, gallérok, kézelők mosás, vasalását a legszebben eszközöl

DEBRECZENBEN,

Arany János-utca 10. szám

Koncz József

gőzerőre egész újonnan berendezett kélmefő-tő és vegyszeti ruhatisztító intézete

Fiók fizetők:

Batthyány-utca 2., Vár-utca 3. sz. a Zenede kisépülete udvarában.

Telefon 701.

LÁM SÁNDOR

Debreczen, Piacz- és Hatvan-u. sarkán.

Üveg-, tükör-, porcellán- és lámpaárúháza

Megérkeztek: a legújabb ebédlő és salon lámpák. Iskolai asztali lámpák, legolcsóbb árakon. Étkészletek legszebb kivitelben. Üvegkészletek, minden árban és kivitelben. Ozsonnakészletek, legújabb majolikából. Bor-, likőr- és söröskészletek legnagyobb választékban, hámulatos olcsó árakon.

Épület üvegezés helyben és vidéken.

Viszonteladónak árkedvezmény.

Inga órák

a legszebb kivitelben s a legjobbszerkezettel egyszerű és kettőzött harangütéssel, ugyszintén legjobb

Zseb-, ébresztő- s fali órákat is

1 évi jótállással

Blattner Béla

órák üzletében Debreczen, Kossuth-u. 4. sz. alatt lehet a legolcsóbban beszerezni. Ugyanott órajavítások is, jól javítva, 1 évi jótállás mellett.

FIUK!

Csak

GERŐ-féle

ruhába járjatok iskolába, mert az a legtartósabb és legolcsóbb ruha

Piacz-utca 41. sz.

CSÁSZÁRFÜRDŐ.

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hővízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-, medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használnak az összes reumatikus- és idegenbántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénszavas- és villamviz-fürdők. Ivó- és belélegzősi kura. Prospektust ingyen és bérmentve küld

az IGAZGATÓSÁG.

Kesztyűmosó és tisztító intézet.

Finom, puha, vékony, tartós

kesztyűk

nagy választékban kaphatók

Vitarius Sándor

külföldön tanulmányozott orvosi műkötszerész, kesztyűs mester

Debreczen, Szent-Anna-utcában bent 1. szám.

Kötszerekben specialista.

Állandó raktár saját gyártmányu kesztyűkben, kötszerekben, gummi különlegességekben és betegápolási cikkekben.

ELVEM: Lelekiismeretes kiszolgálás.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

zel gyomor, vese, hólyag és belbántalmaknál valamint asthma, bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Debreczenben kapható:

KONTSEK GÉZA
fűszer- és csermegg kereskedésében
DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára

Kaszanyitzky Endre

főutcai üzletébe

megérkeztek és nagy választékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

asztali, függő, salon, ebédlő és hálószobai villany-csillárok és lámpák,

melyek a legmodernebb és legszolidabb kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

Olcsó árak.

Kitűnő ár.

Vendéglői és kávéházi felszerelések

Padló lakk

minden színben, dobozonként 60 krajcar

a Festékgyári raktárban

Hatvan-utca 8. szám. Telefon 205. szám.

Villamos világitást,

telefonok, villamos csengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban eszközöl

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivlámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányu Wolfram és Osmium égőket.

WESTINGHOUSE

E rős

S zilárd!

T artós!

I zléses!

N esztelen!

G yors!

H egymászó!

O lcsó üzemű!

U tbiró!

S zagtalan!

E legáns!

Gyár: ARADON.

Garage és javítóműhely:

Budapest, IX. kerület, Páva utca 10. szám.

Iroda és kiállítási mintaterem:

Budapest, IV., Kigyó-tér 1. sz. (királyi bérpalota)

Hazai utviszonyoknak megfelelő

automobilok.

Turakocsik:

30 HP cardanhajtással. — 35-40 HP lánchajtással. 40 HP lánchajtással, lánctakaróval. — 40 HP cardanhajtással. — Gyártás alatt 15 HP 4 hengerű cardanos fiakker és kiránduló-kocsi.

Teherkocsik és autobusok:

30 HP lánchajtással, lánctakaróval, 4 tonna hasznos súlyra vagy 40 személyre.

Automobilalkatrészek, lámpák stb.

Állandó kiállítás:

Budapest, IV., Kigyó-tér 1.

Telefon 168-43. — Képviselek kerestetnek.

Legbiztosabb szépitőszert a
FÁY-fele ARC-CRÉM.

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.
 Hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arc bőr tisztátalanságai ellen.

Egy tégely ára egy korona
 Hozzávaló „Fáy-szappan” szintén egy korona
 Kapható a készítő

GROSZ NAGY FERENCZ gyógyszerészénél =

Debreczen, Kossuth-utca 8.,
 a színház mellett. * Telefon sz. 469.
 „ARANYEGYSZARVU” gyógyszerész.

Villamos világitást

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, malmok, gyá ak, kastélyok saját fizető berendezéseket, dynamo-motor szellőztető, telefon, szobacsengő berendezéseket helyben és vidéken a legnagyobb szakértelemmel szavatosság mellett

Fazekas Imre

készít DEBRECZEN, Piac-u. 77.
 Telefon 567. Eredeti Dr. Just Wolf-ram lámpa gyári raktára. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

URSUS

a legtekélyesebb rendszerű
BORSAJTÓ

a 3-ik erőátvitellel felül mulja minden más szerkezetű sajtó nyomóképességét, ACZEL csavar és keretszerkezettel, a must vasrészekkel nem érintkezik, miáltal a bor megfeketedését kizárja, a törköly egydarabban kivethető.

Képes árlap pincefelszerelési cikkekéről és borsajtókról ingyen és bérmentve.

Tóth Gyula Debreczen.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításán államdíjat és aranyérmert nyert.

Erősítőszert gyöngékedők, vérszegények lábadozók részére. Etvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több, mint 6000 orvosi elismerő nyilatkozat.

J. Serravallo,
 csász. és kir. udvari szállító
TRIEST-BARCOLA.

Kapható a gyógyszerházakban fél lit. ü. 2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Fiók raktára nincs,
 de a legnagyobb választékot

férfi-, fiu- és gyermek ruhákban
 feltűnő olcsó szabott árban

FRANK REZSŐ

Debreczen legnagyobb ruha-áruháza, a Bika-szálloda mellett nyújthatja.

Ezen óriási vállalat saját műhelyeiben a legújabb divatu uri ruhákat készített a legjobb gyapju szövetekből és a legkényesebb izléseket a legjobban kielégíti.

Óriási előnyös rételet folytán feltűnő olcsó árban árusít

Minden vevő mentve van bármily csalódástól, mert minden darabon a legolcsóbb szabott ár ki van tüntetve. Meg nem felelő áruk bármikor becseserlőtetnek, avagy kívánatra a pénz visszaadatik.

A hölgyközönség figyelmébe!

Minden alkalmi vételnél

olcsóbban

szerezheti be szükségletét

az őszi és téli évadra Ruhakelme, Selyem, Bársony, Mosóáru és Kendő újdonságokban

Bosznay J. és Társa

divat- és szőnyeg áruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5.

HIRDETÉSEK

fölvételnek a kiadóhivatalban, gr.
 Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

6548—1909. szám.

Gabonaszállítási hirdetés.

A máramarosszigeti m. kir. erdőgazgatóság magtári részére szállítandó gabonaneműek biztosítása céljából 1909. október hó 18-án d. e. 10 órakor az erdőgazgatóság hivatalos helyiségében írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

A tárgyaláson részt venni óhajtok felhivatnak, hogy az egy kor. bélyeggel ellátott és 5000 (ötezer) korona készpénz, avagy állami értékpapir bántapénzzel felszerelt írásbeli ajánlataikat a versenytárgyalás napjának délelőtti 10 órájáig az alólirt erdőgazgatóságnál nyújtsák be.

A szállítandó gabona mennyiség a következő:

A bocskói magtárba	120 q buza,	140 q rozs
A rahói	185 " "	690 " "
A körösmezői	185 " "	640 " "
A felsővisői	300 " "	1150 " "

Osszesen 790 q buza, 2620 q rozs

Az árlejtési és szállítási feltételek az alólirt erdőgazgatóságnál, a bustyaházi m. kir. erdőhivatalnál, a bocskói faraktárgondnokságnál, a rahói, mezőháti és visői erdő-gondnokságoknál nemkülönbön a nagykárolyi, debreceni és beregszászi m. kir. pénzügyigazgatóságoknál tekinthetők meg.

Az árlejtési feltételekbe ütköző, avagy a későn érkező és az utóajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

M. kir. erdőgazgatóság.

PRELOVSZKY ANDRÁS

elsőrangu katonai és polgári szabó üzlete bel- és külföldi szövetek valamint hadi felszerelési cikkek nagy választékú raktára

Debreczen, Kossuth-utca 4. szám.

Elvállal a legújabb szabású és a legnagyobb igényeket is kielégítő katonai, vasuti és sport egyenruhákat, polgári öltönyöket, valamint magyar-, dísz- és viselő ruhákat papi reverendákat, palástokat és fővegeket a legjutányosabb árak mellett készítek.

Ugy tényleges, mint tartalékos tiszték és egyéves önkéntesek

a legegészsámban szabályszerint kiváló olcsó árban felszereltetnek. Az anyag jó minőségért valamint előírás szerinti elkészítésért felelősséget vállalok.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szívesen szolgálók.

Vászon, Fehérnemű,
Asztalnemű,
Ágynemű,
Zsebkendő,
Harisnya

Menyasszonyi kelengyék

Donogán
és Somossy
cégnél

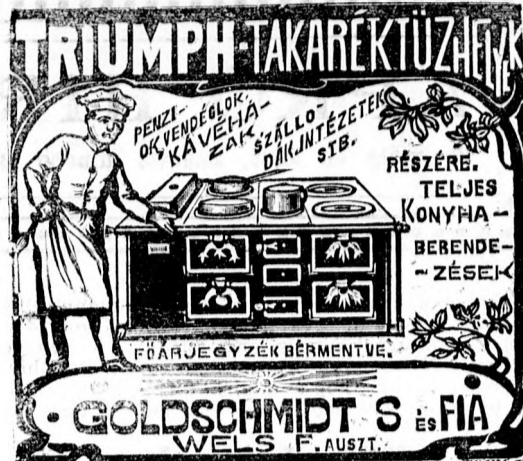
Debreczen,
Kistemplombazár.

Debreceni Tisztviselők Önsegélyező-Egyletének szabója.

MEGÉRKEZTEK
a legdivatosabb férfi szövetujdonságok

==== őszi és téli idényre, ====
ugyszintén a Debreczeni Tisztviselők Ön-
segélyező-Egyletének mintagyűjteménye.

SZABÓ LÁSZLÓ
férfi szabó, Széchenyi-utca 1. szám.

Hirdetmény.

Ezennel értesítjük a Homokkert szőlőbirtokosait, hogy tekintettel a szőlőtermés hiányra, — szokásos őszi nagy szüreti közgyűlést ez évben nem tartunk. Ami a szüret határidejét illeti. Fentartó bizottságunk f. hó 18-án tartott ülésében következő határozatot hozta: A Homokkert területén levő szőlőbirtokosok október 1-től kezdve október 15-ig tetzés szerint szüretelhetnek.

Debreczen, 1909 szeptember 18.

Fentartó-bizottság.

UJ TEJCSARNOK BETHLEN-UTCA 12. SZAM ALATT.

Gróf Károlyi Klára-majori tejgazdaság kezelőségének tejesarnoka, mint higienikus tejtermelő-intézet üzemét folyó évi október hó 1-én nyitja meg. Ott kapható lesz egész nap

kitűnő minőségű, tisztán kezelt uradalmi teljes tej, I-a tea-vaj, habtejszín, kávétejszín, tejfel, turó, főlözött tej és mindenféle különlegességek minden mennyiségben.

Viszontelárusítóknak és nagyban vásárlóknak kedvezményes árak.

==== Házhoz szállításokat elvállalunk. ====

Szétküldésre előjegyzések délelőtt 9 és délután 3 óráig eszközöltetnek. Tejkihordásra asszonyok vagy leányok felvételnek. Jelentkezni lehet délután 2—3 óráig.

Mi nem versenyzünk az árakkal, hanem az áruk minőségével, amely fényesen igazolja e nagynevű uradalom származását.

THAISZ ARTHUR

papírnemű áruháza

==== (Előbb PONGRÁCZ GÉZA) ====

PIACZ-UTCZA 7. SZ.

Az összes iskolákban előirt iskolai tanszerek,
füzetek, rajztömbök, körzők, vonalzó
a legolcsóbb árakban beszerezhetők.

Olaj- és aquarelfestékek, ecsetek és kencék, festő-vásznak egyedüli nagy választékban.

LEVÉLPAPIR KÜLÖNLEGESSÉGEK.

Az üzlet megnagyobbítása alkalmából felhívom a tisztelt vevőközöniséget
kirakataim megtekintésére.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elír. Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8-1-ig és d. u. 2-8-ig gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen“ apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha tarsat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „Dezső“, „Böske“, „D. V.“, „Szinházati“, „Nánási“, „Pipacs“, „K. Z.“ jeligére.

Berlin S. W. A kívánt helyre ma irtam levelet. Üdvözlöt „Drezdát“-tól.

„Kék nefelejt“. A jelzett időben megjelentem s epedve vártam, de mindhiába. Oh, tudasson, miért nem jött. Szigfrid.

Intelligens fiatalember fiatal leány vagy özvegy barátságát keresi, kit anyagilag is támogatna. Levelet „Őszi rózsá“ jeligére a kiadóba.

Ajánlat.

A legjobb ízű aromás pörkölt kávé Fő-egyháznál kapható. Villanyüzemű kávé pörkölt a kirakatban Piac- és Miklós-utca sarok.

Zongorák, Pianinók, Harmoniumok és Cimbalmok bérbe kaphatók Schmidt S. hangszer raktárában.

Zongora órákat ad kezdők és haladók számára előkelő urleány. Cim a kiadóban.

Írásbeli másolási munkálatokat szép, helyesírással bíró fiatalember elvállal. Cim a kiadóban.

Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességgel ártnak vesz Rösenberg Béni Debreczen Bádógos-u. 1. 15

Műhelynek világos pineze kiadó. Értekezhetni István-gözmalmi portásnál. Ócska deszka kerestetik.

Két raktár november 1-re kiadó, Csapó-utca 50 sz.

Külön bejárati gron lakás, elegánsan butorozva (gáz, parkett) a piacon kiadó. Cim a kiadóban.

Iskolakönyvek vidéki megrendelését leggyorsabban és pontosan intézi. Debreczen legrégebb könyv- és papirkereskedése: Csáthy Ferenc, Egyház-tér 2. sz.

Hollandi gyomorcsépek kaphatók Mihailovits Jenő gyógyszerárban.

Kereslet.

Szakmányos vincellér kerestetik homoki szőlőbe. — Cim a kiadóhivatalban.

Ügyes mosónő kerestetik. Cim: Varga-utca 12.

Lakatos segéd és tanuló felvétetik Csillag-utca 25. szám alatt.

Egy jó családból való fiu tanulóknak Juhász István épület- és műlakatos vállalatánál felvétetik. Kazinczy-utca 2. sz.

Szakmányos vincellér kerestetik homoki szőlőbe. Cim a kiadóban.

Eladás.

Eladó a Csizmadiák Termelő-Szövetkezete Margit-fürdő telepén az egész műhely- és irodaberendezés, kitűnő Meidinger vas-kályhák, 8 darab álló íróasztal, 12 waggon kitűnő 5 éves vágású száraz szerszám-gyertyánfa, hasábolt kaptafák, műszerek stb. D. e. 8-12, d. u. 3-6-ig.

Eladó ídel, saját termésű must, 100 hektó Rizling és Ezerjóból Molnár Lukácsnál, Debreczenben.

50 hektoliter érmelléki must eladó. Cim a kiadóban.

Egy hus, tej- vagy kenyérhordó féderes kocsit eladó. Csapó-utca 40.

Bihar—Diószegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz., ugyanott az ideit termés, cirka 100 hektoliter, eladó.

Simonffy-utca 13. számú ház eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál Csillag Miksa József kir. herceg-utca 53.

Vetni való buza eladás. Szép, tiszta, 80-81 minőségű buza, tisztán kirostálva kapható, kisebb és nagyobb mennyiségben. Cim a kiadóhivatalban.

Babot, diót, kölest és egyéb magvakat vesz Zipszer Samu, Temesvár.

Billiárd-asztal, ebédlő-kredenc eladó, asztalosmunkákat elvállalok. Eötvös-utca 112. Nagy.

VILLAMOS VILÁGÍTÁS
DEBRECZEN,
TELEFON 656.

POLLÁK SAMU

VIZVEZETÉK és CSATORNA

PIAC-UTCA 43.

BERENDEZÉSI VÁLLALATA

TELEFON 656.

Villamos motorok, ivlámpák,
csillárok és izzólámpák.

Fürdőberendezések, mosdók,
klosettek és kagylók,

valamint villágítási és vízvezeték szerelvények állandó raktára.

Költségvetések és tervek díjmentesek. — Javítások eszközöltetnek.

Nyomatott Debreczen szab. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

Női ruhaszövetek

az őszi- és téli időnyre, valamint flanelek, barbotok fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek

Francia P. D. jegyű fűzők

Arctályol, divatövek, gyöngy- és bőr díszítések,

Menyasszonyi selymek,

koszoruk és fátyolok

◀ legolcsóbb szabott árban! ▶

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debreczen, Rózsa-u. 1.

Alapított 1842. évben.

Tekintetes

Nagy Lajos urnak

adásvételi és hirdetési vállalat tulajdonosa

Helyben, Csapó-u. 13.

Házam eladása érdekében kifejlesztett — időt és költséget nem kimélő — óriási tevékenységéért ez uton mondok Önnek hálás köszönetet.

Kotolán Józsefné Rusz Mária
Tóczós-kert 13.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboza Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorfűv, rögzött székrekedés, májbanalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek ötvizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sóborszesz nevezetesen, mint fájdalomcsillapító bedörzsölés szerköszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

os. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta pósta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.